

Brusel 16. prosince 2019
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Další kroky za účelem účinnějšího boje proti podvodným praktikám v zemědělsko-potravinovém řetězci a odrazování od nich – závěry Rady (16. prosince 2019)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o výše uvedeném tématu, které Rada přijala na zasedání dne 16. prosince 2019.

**ZÁVĚRY RADY O DALŠÍCH KROCÍCH ZA ÚČELEM ÚČINNĚJŠÍHO BOJE
PROTI PODVODNÝM PRAKTIKÁM V ZEMĚDĚLSKO-POTRAVINOVÉM ŘETĚZCI
A ODRAZOVÁNÍ OD NICH**

RADA EVROPSKÉ UNIE

- (1) Připomíná, že celkovým cílem politik EU v oblasti zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a ochrany spotřebitele, jak je stanoveno v člancích 114 a 168 Smlouvy o fungování Evropské unie, je vysoká úroveň ochrany.
- (2) PŘÍPOMÍNÁ závěry Rady z roku 2014 o úloze spolupráce při prosazování práva v boji s trestnou činností v potravinářství¹.
- (3) SE ZNEPOKOJENÍM KONSTATUJE, že podvodné praktiky v zemědělsko-potravinovém řetězci (podvody v potravinářství) často vedou k rizikům z hlediska veřejného zdraví nebo k finančním ztrátám na straně spotřebitelů nebo provozovatelů. Mohou rovněž vést ke ztrátě důvěry v příslušné orgány a v zemědělsko-potravinový řetězec obecně. V důsledku toho podvody v potravinářství ohrožují bezpečnost potravin a účinné fungování vnitřního trhu a mohou mít významný dopad na veřejné zdraví, ochranu spotřebitele a zákonný obchod. Odhaduje se, že v důsledku podvodných praktik vznikají celosvětovému potravinářskému průmyslu náklady ve výši přibližně 30 miliard eur ročně.
- (4) PŘÍPOMÍNÁ, že podvodné praktiky jsou rozsáhlým sociálním jevem, neboť jsou často spojeny s jinými formami trestné činnosti, jako je porušování práv pracovníků, daňové podvody, trestná činnost proti životnímu prostředí, obchodování s drogami a praní peněz. Mohou být rovněž součástí organizované trestné činnosti.

¹ 15908/14.

- (5) SOUHLASÍ s Komisí, že ochrana spotřebitelů a provozovatelů zemědělsko-potravinářských podniků před podvodnými praktikami nepoctivých podniků je výzvou, která vyžaduje intenzivnější přeshraniční spolupráci mezi příslušnými orgány, jak je uvedeno ve sdělení „Jednotný trh v měnícím se světě – Jedinečná výhoda si žádá nový politický závazek“².
- (6) ZDŮRAŽŇUJE, že mají-li být jakákoli opatření proti podvodům v potravinářství úspěšná, musí být založena na rychlé a účinné výměně příslušných informací, vhodném podávání zpráv a úzké spolupráci a koordinaci mezi orgány v rámci členských států, jakož i mezi členskými státy a Komisí.
- (7) ZDŮRAŽŇUJE, že spolupráce mezi orgány pro kontrolu potravin a krmiv v celém zemědělsko-potravinovém řetězci je sice pro boj proti podvodům v potravinářství předpokladem, avšak nestačí. V případě potřeby by se spolupráce měla týkat i orgánů zapojených do boje proti finanční trestné činnosti a měla by zahrnovat daňové, celní a policejní orgány a orgány pověřené stíháním, jakož i další donucovací orgány a rovněž orgány působící například v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (8) VÍTÁ různá opatření proti podvodům v potravinářství, která přijala Komise od skandálu s koňským masem v roce 2013. K nim patří zejména zřízení sítě EU pro odhalování podvodů v potravinářství a systému správní pomoci a spolupráce (AAC), které umožnily rychlou výměnu informací o možných přeshraničních případech podvodů, ustavení Společného výzkumného střediska (JRC) jako znalostního centra pro potravinové podvody a zlepšení ve sdílení údajů během fipronilové kauzy v roce 2017 a po ní.
- (9) VÍTÁ jednání sítě pro odhalování podvodů v potravinářství, která proběhla v dubnu 2019 a byla věnována výzvám v oblasti boje proti podvodům v potravinářství, na něž poukázala Komise, jakož i zapojení Komise a členských států do společné iniciativy Europolu a Interpolu, a BERE NA VĚDOMÍ operaci OPSON, zaměřenou proti obchodování s padělanými a podřadnými potravinami a nápoji, a výsledky operace OPSON VIII³, k níž přispěla síť EU pro odhalování podvodů v potravinářství a jejímž cílem bylo odhalit podvody v odvětví ekologické produkce.

² 14633/18 + ADD1.

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>

- (10) UZNÁVÁ, že stávající právní rámec na úrovni EU je obecně vhodný pro boj proti podvodům v potravinářství, a VYZDVIHUJE zejména význam nových nástrojů pro boj proti potravinovým podvodům ve veterinární oblasti a v oblasti bezpečnosti potravin, jež jsou stanoveny v nařízení (EU) 2017/625 o úředních kontrolách⁴, a KONSTATUJE, že dosud existují výzvy, jako je potřeba zvláštních odborných znalostí a mezinárodního přístupu v oblasti prosazování kontrol internetového prodeje.
- (11) KONSTATUJE, že i přes opatření, která již byla přijata, jsou zapotřebí další opatření, která umožní nalézt způsob, jak účinněji bojovat proti podvodům v potravinářství a odrazovat od nich, a to jak na úrovni členských států, tak i na úrovni EU.

VYZÝVÁ členské státy a Komisi, aby:

- (12) zajistily plné provedení příslušných právních předpisů EU, zejména nařízení o úředních kontrolách a nedávno přijaté „směrnice o oznamovatelích“⁵;
- (13) zlepšily společný výklad kritérií pro určování podvodů v potravinářství a nadále usilovaly o to, aby byla na úrovni EU vytvořena právní definice podvodu v potravinářství;
- (14) umožňovaly, podporovaly a posilovaly spolupráci mezi příslušnými orgány na vnitrostátní, evropské a mezinárodní úrovni;
- (15) posílily stávající systémy a postupy pro výměnu informací o možných přeshraničních případech podvodů v potravinářství;
- (16) vyjasnily právní odpovědnost provozovatelů zemědělsko-potravinářských podniků, pokud jde o podvody v potravinářství, a vyvinuly účinnější nástroje podporující provozovatele zemědělsko-potravinářských podniků v informování příslušných orgánů o případech podezření na podvody v potravinářství nebo o zjištěných případech takových podvodů, aniž by tím vznikla nadměrná administrativní zátěž;

⁴ Úř. věst. L 95, 7.4.2017, s. 1.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, PE-CONS 78/19 (Úř. věst. L 305, 26.11.2019).

- (17) podporovaly zvyšování povědomí spotřebitelů o výzvách spojených s internetovým prodejem.

VYZÝVÁ členské státy, aby:

- (18) posílily své schopnosti v oblasti prevence a vyšetřování podvodů v potravinářství a účinného zjišťování nově vznikajících rizik;
- (19) přidělovaly dostatečné zdroje na prevenci a vyšetřování podvodů v potravinářství;
- (20) zajistily, aby vnitrostátní právní předpisy umožňovaly iniciativní spolupráci mezi příslušnými orgány a aby sankce za podvody v potravinářství byly natolik přísné, aby odrazovaly od trestné činnosti, a aby podporovaly sdílení osvědčených postupů (např. prostřednictvím memoranda o porozumění) mezi příslušnými orgány;
- (21) podporovaly provozovatele zemědělsko-potravinářských podniků v rozvoji jejich systémů řízení bezpečnosti potravin a kontroly kvality, a poskytovaly jim v tomto ohledu vedení, a to s cílem odhalovat a řešit podvody v potravinářství, ale i nedostatky v oblasti bezpečnosti potravin a kvality.

VYZÝVÁ Komisi, aby:

- (22) zajistila přidělení odpovídajících zdrojů na nezbytné koordinované akce související s podvody v potravinářství, analyzovala stávající struktury EU pro vyšetřování a kontrolu podvodů v potravinářství s cílem zjistit, zda je třeba aktualizovat jejich mandáty nebo reorganizovat operace pro koordinovaná opatření v souvislosti s podvody v potravinářství na úrovni EU, a současně zohlednila odpovědnost jednotlivých členských států za přijetí primárních opatření;
- (23) nadále poskytovala a rozšiřovala odbornou přípravu zaměřenou na boj proti podvodům v potravinářství v rámci programu „Zlepšení školení pro zvýšení bezpečnosti potravin“, a zejména umožnila, aby se jej zúčastnily všechny příslušné orgány zapojené do boje proti podvodům v potravinářství;

- (24) zajistila zřízení referenčních středisek EU pro ověřování pravosti a důvěryhodnosti zemědělsko-potravinového řetězce v souladu s nařízením o úředních kontrolách;
- (25) pokračovala v koordinovaných plánech kontrol týkajících se odhalování a vyšetřování podvodů v potravinářství;
- (26) prostřednictvím účinného provádění systému pro správu informací o úředních kontrolách (IMSOC) zlepšila komunikaci mezi informačními systémy, jako jsou systém včasné výměny informací pro potraviny a krmiva (RASFF) a systém správní pomoci a spolupráce, a přezkoumala jejich uplatňování v boji proti podvodům v potravinářství s řádným přihlédnutím k důvěrnosti požadované v rámci soudních řízení;
- (27) prozkoumala, jak lze při činnostech sítě pro odhalování podvodů v potravinářství lépe zohledňovat informace, které pocházejí od provozovatelů zemědělsko-potravinářských podniků nebo jsou jimi poskytovány;
- (28) prozkoumala poradní a koordinační úlohu Komise při prosazování kontrol internetového prodeje;
- (29) posoudila, zda je nutné posílit pravidla a pokyny týkající se výsledovatelnosti, např. zda jsou zapotřebí přísnější požadavky na dokumentaci pro účely sledovatelnosti;
- (30) pokračovala ve vypracovávání integrované strategie proti podvodům v potravinářství.